

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Italská a česká interpunkce v kontrastivním pohledu

Diplomantka: Bc. Soňa Valentíková

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 73 stran vč. bibliografie + přílohy

Interpunkce patří k tématům spíše okrajovým jak z pohledu gramatik italštiny, tak z pohledu výuky italštiny jako cizího jazyka. Diplomová práce Soni Valentíkové ukazuje, že jde přesto o téma hodné pozornosti a – zejména v kontrastivním pohledu – zajímavé z hlediska teoretického i aplikačního. V předkládané diplomové práci si autorka stanovila za cíl porovnat úzus/normu v užívání interpunkce v češtině a v italštině. Na základě fundovaného srovnání pak vypracovala i část aplikační ve formě cvičení na užívání italské interpunkce, cílené na české studenty italštiny. Při traktování tématu se autorka zaměřuje spíše na jevy centrální a na řešení „mainstreamová“, stranou ponechává záměrné narušování normy např. v uměleckých textech.

Ve stručném teoretickém úvodu (s. 10-16) autorka nejprve vymezila okruh traktovaných interpunkčních znamének, obecně vymezila funkci interpunkce a zmínila také její vývoj. Jádrem práce je obsáhlá kapitola druhá (s. 17-48), v níž podrobně rozebírá jednotlivá interpunkční znaménka a na základě sekundárních pramenů českých i italských porovnává jejich funkci v obou jazycích. Vyšla z premisy, že užívání české interpunkce je dáno převážně faktory syntaktickými, zatímco v italštině se uplatňují převážně faktory prozodické, nicméně v jednotlivých případech ukazuje, že užití interpunkce je v obou jazycích otázkou souběhu řady kritérií. V závěrečné syntéze (s. 49-51) došla k závěru, že největší rozdíly mezi češtinou a italštinou lze pozorovat v užívání čárky, menší rozdíly konstatuje v užití pomlčky, zatímco rozdíly v užívání uvozovek padají na vrub pouze jejich grafické podobě – nikoli jejich funkci. Ostatní interpunkční znaménka se užívají v obou jazycích velmi podobným způsobem.

V aplikační části práce (s. 54-67) navrhla autorka několik cvičení zaměřených zejména na užívání čárek. Cvičení jsou typově rozmanitá (překlad vět, doplňování interpunkce, úprava/doplnění interpunkce směřující k odlišení významu, oprava chybné interpunkce) a jsou doplněna klíčem.

Práce je po všech stránkách zdařilá, aplikační část lze přímo využít ve výuce italštiny. Ke zpracování mám jen několik drobných připomínek. První je metodického rázu: od s. 31 dále autorka sama ověřovala na korpusu Intercorp četnosti použití čárek v některých typech italských vedlejších vět. V textu práce najdeme jen výsledky (např. že v přípustkových větách se čárka v Intercorpu vyskytla v 84% případů), čtenáře odborné studie by však zajímala i detailní metodika, kterou byly tyto výsledky získány (jaké texty autorka zohlednila, jaké spojky byly zahrnuty do srovnání, jak byly řešeny případné ambiguity, jaké byly absolutní četnosti, atd.).

Další připomínky jsou jen drobné a týkají se aplikační části, shrnul bych je stručně v následujících bodech:

a) V zadání cvičení na s. 58 („opravte interpunkci“) se objevují záměrné chyby typu:

**Penso che, tu sia davvero cambiato.*

**Tu parli come, se non lo conoscessi.*

Zdálo by se mi logičtější umístit v zadání „chybnou“ čárku před spojkou, tj. tam, kde bychom ji očekávali v češtině:

**Penso, che tu sia davvero cambiato.*

**Tu parli, come se non lo conoscessi.*

Proč volí autorka první možnost?

b) U příkladu: *Verona je jedním z měst, kde se chceme zastavit* (s. 59) uvádí autorka v klíči, že obsahuje vedlejší větu příslovečnou místní. Soudím, že adekvátnější by bylo analyzovat ji jako vedlejší větu vztahnou (v češtině i v italštině).

c) U příkladu *Non era né alto né basso, né brutto né particolarmente bello* (s. 61) bych viděl vysvětlení užití čárek spíše v hierarchii korelovaných spojek *né-né*.

d) Proč je v příkladu *Lucia chiese al ragazzo come si chiamasse* (s. 61) konjunktiv?

e) Ve větě *Sebbene ho le ali, non posso volare via* (s. 62) by naopak konjunktiv být měl; ve větě *Per quanto tutti mi sconsigliano (...)* (s. 62) chybí předmět, lépe tedy: *per quanto tutti me lo sconsigliano (...)*; zvrtné užití slovesa *giocare* ve větě *sua sorella si sta giocando* (s. 64) lze interpretovat snad jen jako etický dativ a takto zní zvláštně.

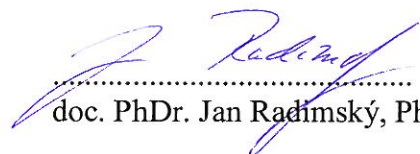
f) U věty *Prima di uscire devi spegnere la luce* (s. 66) nesedí vysvětlení: nejde o souvětí v pravém slova smyslu, vedlejší věta je jen implicitní.

Přes tyto drobné nepřesnosti lze říci, že práce je celkově velmi kvalitní a stanovené cíle beze zbytku naplňuje.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **výbornou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 20. května 2016